

Eduskunnan sivistysvaliokunnalle

Asia: Suomen eroaminen eurooppalaisesta translationaalisen lääketieteen tutkimusinfrastruktuurikonsortion EATRIS-ERIC jäsenyydestä

Lausuntopyyntö 23.11.2022

Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry (jäljempänä Unifi) kiittää mahdollisuudesta antaa kirjallinen lausunto koskien Suomen mahdollista eroamista eurooppalaisesta translationaalisen lääketieteen tutkimusinfrastruktuurikonsortion EATRIS-ERIC jäsenyydestä.

UNIFI ei ota kantaa itse päätökseen, mutta muistuttaa, että eurooppalaiset yhteiset tutkimusinfrastruktuurit ovat yliopistoille merkittäviä huippututkimuksen mahdollistajia ja korkeatasoisen tutkimusprofiilin ylläpitäjiä ja edelleen kohottajia. Eurooppalaisten tutkimusinfrastruktuurien näkyvyys niin kansallisesti kuin kansainvälisesti edesauttaa huomattavasti lahjakkaiden tutkijoiden rekrytointia yliopistoon. Lisäksi eurooppalaiset tutkimusinfrastruktuurit kytkeytyvät kansalliseen ja kansainväliseen tutkimuskenttään ja niiden yhteiskäyttöisyys avaa mahdollisuuksia tutkimuksen uusiutumiseen ja yhteistyöhön yliopiston kumppaneiden ja laajemmin yhteiskunnan kanssa.

EATRISin hyödyt ovat olleen yksittäisille yliopistoille paikallisesti selkeät ja EATRISin erillinen osa-alue on saattanut itsessään olla menestyksekkäs. EATRIS-jäsenyyden etuja ja kokonaisuudesta saatavaa lisäarvoa ei ole syystä tai toisesta saatu kehitettyä tai tuotua esille, kun ko. tutkimusinfrastruktuuria ja sen toimintaa on arvioitu. Yliopistot eivät sinällään vähättele EATRISin kokonaisuuteen liittyviä haasteita. Unifi toivoo, että tutkimusinfrastruktuurikomitean (TIK) kansallisesta suosituksesta käytäisiin vastuuministeriön (OKM), tutkimusinfrastruktuurikomitean sekä EATRISissa mukana olevien yliopistojen kesken yhteinen tarkentava keskustelu, jossa jäsenyyden hyödyt ja tutkimusinfrastruktuurin haasteet käydään perusteellisesti läpi.

Koska kyseessä on ennakkotapaus, Unifi katsoo myös, että on tärkeää selkeyttää prosesseja sekä kriteereitä, joiden pitää täytyä, jotta jonkin tutkimusinfrastruktuurin valtiojäsenyydestä irtaudutaan.

Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI RY

Jukka Kola

Puheenjohtaja

Tanja Risikko

Toiminnanjohtaja